

Tisková zpráva

Záchrana židovských dětí (a nejen jich) po osvobození - - květen 1945

Dne 14. května se v Národním pedagogickém muzeu a v knihovně J. A. Komenského uskutečnila vzpomínková akce na počest 120. výročí narození humanisty Přemysla Pittra, který se svými spolupracovníky po 2. světové válce pomáhal najít domov pro osiřelé židovské děti, které přežily holocaust.

Přemysl Pitter inicioval v květnu 1945 "akci zámky", během níž bylo přebudováno několik bývalých českých zámků na zotavovny pro 850 dětí z osvobozených koncentračních táborů a z Terezína.

Vzpomínkové akce, která také upozornila na 70. výročí ukončení 2. světové války, se zúčastnil mimo jiné i Pavel Kohn, který prošel Terezínem a několika koncentračními tábory a následně se setkal s P. Pittrem a jeho švýcarskou spolupracovnicí Olgou Fierzovou. Další z židovských „dětí P. Pittra“ byla i paní Judis Urbanová. Slavnostního shromáždění se také zúčastnil Hans Wunder, zástupce německých „dětí P. Pittra“ a bývalé vychovatelky dětí v zámeckých ozdravovnách paní Jarmila Danešová a paní Blanka Sedláčková.

Upírat pozornost jen na sira Nicholase Wintona a jeho „dětí“ je příliš snadný způsob, jak se vypořádat s historií holocaustu českých Židů a nejen jich. Proto na počest 120. výročí narození humanisty Přemysla Pittra a u příležitosti 70. výročí ukončení 2. světové války chce Pedagogické muzeum připomenout jeho heroické činy v rámci AKCE ZÁMKY, která začala v květnu 1945 po skončení 2. světové války. Tato akce se zapsala do historie osvobozování výrazným písmem. **Avšak málo lidí dnes ví, kdo to vůbec byl Přemysl Pitter, natož co to jsou tzv. „akce zámky“.** Během ní P. Pitter a jeho spolupracovníci se ujali přes 800 dětí ve věku od 1 roku až do 18 let, které přežily holocaust. Bývalé zámky byly přebudovány na zotavovny (Štířín, Olešovice, Kamenice, Lojovice, Ládví-lékařský dům). **Nejvíce zachráněných dětí bylo ve věku 3-5 a 14 let. Byly to židovské děti – sirotci z osvobozených koncentračních táborů z různých koutů Evropy přicházející do Čech především od května až do prosince 1945.** Naštěstí existuje kartotéka P. Pittra, a tak o osudech židovských dětí dnes víme alespoň základní fakta. Pitter a jeho spolupracovníci poskytli dětem tzv. první pomoc, v některých případech jim našli i nové domovy.

Na P. Pittra a na českou vlast vzpomínají stále ti, které jsme označili za „dětí P. Pittra“. Dne 14. 5. přijel do Prahy na slavnostní akci mimo jiné i Pavel Kohn, který prošel Terezínem a

několika koncentračními tábory a následně se setkal s P. Pittrem a jeho švýcarskou spolupracovnicí Olgou Fierzovou. P. Pitter a O. Fierzová jsou nositelé titulu **Spravedlivý mezi národy**.

Kontakty:

PhDr. Markéta Pánková, ředitelka Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského
www.npmk.cz

Židovské děti na zahradě s P. Pittrem; Ládví-lékařský dům.

Obrázek: Židovské děti z koncentračních táborů na zámku Štířín, květen 1945.